

*„Prin rugăciune și credință spre cinstea altarelor; să ne
rugăm pentru beatificarea episcopilor greco-catolici,
morți în faimă de martiri sub regimul comunist*

LUNA IUNIE, LUNA INIMII PREASFINTE

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Revistă de spiritualitatea și de cultură creștină a Societății

„EPISCOP DR. IOAN SUCIU”

Anul XVIII Nr. 6 (210) iunie 2011

Luna iunie, lună consfințită Inimii Preasfinte a lui Isus

Dacă în luna mai am cinstit-o pe Preacurata, în luna iunie îl cinstim pe Fiul ei, Isus, Fiul lui Dumnezeu, cinstim Inima Sa Preasfântă.

Întotdeauna Inima Mântuitorului a fost în atenția credincioșilor, căci au văzut în ea jertfa de pe Cruce. În Evul Mediu se medita asupra Patimilor lui Isus, dar primele devoțiuni în cinstirea Inimii Preasfinte se practicau în mănăstirile benedictine.

Sf. Ioan Eudes (1601-1680) a oferit o bază doctrinară cultului Inimii lui Isus și a întocmit o schemă de cult liturgic în cinstea Inimii Preasfinte. El a contribuit la răspândirea rugăciunii către Inima Preasfântă a lui Isus.

Dar cea care a făcut ca această devoțiune să fie azi practică în întreaga Biserică Catolică, indiferent de rit, a fost călugărița vizitandină Margareta-Maria Alacoque (1647-1690), canonizată în 1920. Ea a trăit în Mănăstirea vizitandină din Paray-le-Monial (Franța) având ca spiritual pe Părintele iezuit Claude de la Colombiere. Din 1673 până în 1675, călugărița a avut viziuni ale lui Cristos, care i-a vorbit. Arătându-i Inima plină de flăcări și străpunsă de o cruce, Isus i-a spus: „*Iată Inima care atât de mult iubește pe oameni, și cu toate acestea nu primește în schimb decât indiferență și răceală*”. Isus i-a cerut umilei călugărițe să întemeieze evlavia către Inima Sa, o sărbătoare în cinstea Inimii Sale și să consfințească luna iunie Preasfintei Sale Inimi.

Caracteristica devoțiunii propagate de Sf. Margareta-Maria Alacoque, cu sprijinul Pr. Colombiere, este contemplarea Inimii lui Isus care s-a jertfit pentru noi, pentru păcatele noastre, Inimă ce este mereu rănită de indiferența creștinilor, și care totuși arde de iubire pentru oameni.

Cultul acesta euharistic s-a generalizat în Biserică, este un cult de ispășire și reparare pentru ofensele față de Isus Cristos. Astfel, a apărut practica novenei de nouă prime vineri din fiecare lună, cu povești și primirea Sf. Împărtășanii, practică propusă de Mântuitorul însuși și cerută Margaretei-Maria Alacoque. Isus a mai cerut ca în noaptea de joi spre vineri să se țină „*ora sfântă*”, între orele 23-24, oră de meditație și rugăciune.

De practicarea devoțiunii către Inima Preasfântă a lui Isus se leagă mai multe promisiuni făcute de Isus însuși. Cultul Inimii lui Isus a fost aprobat de Biserică la 25 ianuarie 1765. În 1865 Papa Pius al IX-lea (1846-1878) a impus Sărbătoarea Preasfintei Inimi pentru întreaga Biserică Catolică. Enciclica lui Pius al XII-lea, „*Haurietis aquas in gaudio*” este o adevărată teologie a cultului Preasfintei Inimi.

Mitropolia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică a făcut cunoscută în Biserica noastră această devoțiune și a introdus-o. În răspândirea devoțiunii se remarcă cu deosebire revistele „*Cultura creștină*” de la Blaj și „*Vestitorul*” de la Oradea. Episcopul Valeriu Traian Frențiu, Pr. prof. D. Neda, Canonicele N. Brânzeu se numără printre cei care s-au străduit să facă cunoscută și practică evlavia către Inima Sfântă a lui Isus. Preasfântă Inimă a lui Isus, vie Împărăția Ta!

CALEA DESĂVÂRȘIRII

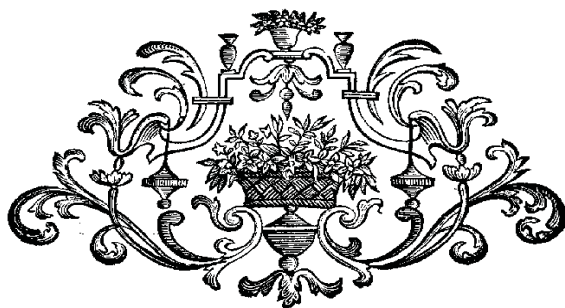
Despre modestie și tăcere

Sfântul Grigore Nazianzenul, vorbind despre Iulian Apostatul, zice: „Sunt mulți oameni care n-au cunoscut pe Iulian decât atunci când s-a făcut cunoscut prin faptele sale și prin abuzul puterii sale absolute. Pe când eu am înțeles ce era el, îndată ce l-am văzut și am avut de-a face cu el la Atena, căci n-am găsit la el niciun semn de bine. Purta capul sus, dădea fără încetare din umeri, întorcea ochii de-o parte și de alta tot timpul, avea privirea sălbatică, nu-și putea ține picioarele în loc, umfla sau strângea nările tot timpul în semn de mânie sau de dispreț; se deprindea a spune cuvinte frumoase și glume fără înțeles, râdea în gura mare, afirma și nega același lucru de la un moment la altul, vorbea fără șir și fără temeii, punea întrebări nelalocul lor și dădea răspunsuri fără rost”.

Părintele spiritual

din Alfonso Rodriquez, SJ

“Calea Desăvârșirii Creștine”, vol. I,
Oradea 1933

SUMAR

Editorial.....	2	Să ne rugăm împreună.....	14
Spre <i>Lumină</i>	4	Vara.....	15
Comorile Vaticanului.....	6	Un miracol.....	16
Pagini bilingve.....	10	Papa Paul al VI-lea.....	18
Sitele înțelepciunii.....	12		

Spre Lumină...

Sărbătoarea LUMINII! Este și așa ceva pe pământ! Serbarea Luminii care iluminează pe orice om care vine în lume.

Lumina! Tinerețe eternă a spiritului, vigoare a minții, mușchi al inimii noastre.

VINO SPRE LUMINĂ! Cine-mi urmează mie nu merge într-un întineric... Darul cel mare al lui Isus: LUMINA. Florile, plantele toate caută lumina ca un izvor al vieții. Plantele sunt însetate după lumina soarelui. Lujerii, palizi rămân fără ea. Semn că viața lor trebuie să fie urzită din lumină. Ea este temeiul vieții lor.

Lumina face ca ochii trupului meu să poată distinge lucrurile unele de altele, să le poată măsura firea și să se orienteze printre ele. Noaptea aruncă un giulgiu sumbru peste tot. Nu mai poți distinge, nu mai poți măsura, nu mai poți să te orientezi.

Lumina dă naștere la siguranță, pentru că odihnește spiritul. Bezna este nesiguranță și tremurare.

Lumina minții, a spiritului, este claritatea prin care distingi lucrurile, valoarea lor, ca să-ți poți orienta pașii vieții înspre destinul hotărâtor. Fiecare adevăr este un mănunchi de lumină.

Noaptea minții e dispoziția lăuntrică ce te face să nu distingi realitatea lucrurilor, să nu le știi aprecia valoarea și te împiedecă astfel să-ți cunoști ținta și să te orientezi spre ea.

Lumina inimii este iubirea curată a BINELUI și-a ADEVĂRULUI.

Iubirea este entuziasmul luminii, este tinerețea ei nepieritoare.

Așa cum eroarea este noaptea minții, așa cum bezna este chipul erorii, tot așa viciul, pasiunea rea este noaptea și eroarea inimii.

RUSALIILE sunt SĂRBĂTOAREA LUMINII, sărbătoarea adevărului și-a iubirii, sărbătoarea focului.

Spiritul Sfânt, Spiritul Adevărului, Vistierul Binelui. Izvorul Luminii și al Iubirii. Își face sălaș în sufletele oamenilor în această zi.

Spiritul Sfânt este Puterea de Sus făgăduită de Isus ucenicilor. Fără această Putere Apostolii ar fi rămas timizi, sficioși, dezorientați, molatici.

Rusaliile le-a coborât LUMINA în suflet... cel mai frumos cadou al lui Isus!

Rusaliile le-a coborât SIGURANȚA în suflet. Rusaliile le-a vărsat IUBIREA în inimă și cu ea curajul și îndrăzneala. LUMINA care este ADEVĂRUL s-a pogorât în sufletul lor, cu IUBIREA care este ENTUZIASMUL ADEVĂRULUI.

Și așa au început a trăi și a îndrăzni creștinește.

Să pogorâm Rusaliile în foișorul sufletului nostru, în efervescența vieții noastre de 18 ani, să pogorâm limbile de foc cu dorul lor mare. Să rugăm Spiritul Sfânt ca să nască în noi LUMINA și FOCUL ei, căci numai cu LUMINA CREDINȚEI și cu FOCUL IUBIRII vom putea trăi creștinește.

Ep. Ioan Suci

Cele douăsprezece promisiuni făcute de Isus celor ce vor practica evlavia către Inima Sa Preasfântă

Mântuitorul nostru a dezvăluit Sfintei Margareta-Maria Alacoque următoarele făgăduințe pentru cei ce vor cinsti Inima Sa Preasfântă:

1. Se vor da haruri trebuincioase pentru starea lor;

2. Familiei lor îi voi da pacea;

3. Îi voi mângâia în toate necazurile;

4. Voi fi scutul lor în viață și mai cu seamă în ceasul morții;

5. Voi binecuvânta toate întreprinderile lor;

6. Cei păcătoși vor găsi în Inima Mea un izvor nesecat de îndurare;

7. Sufletele leneșe vor fi pline de zel;

8. Sufletele pioase vor ajunge la o mare desăvârșire;

9. Voi binecuvânta casele unde se va afla și cinsti icoana Inimii Mele;

10. Voi da preoților darul de a mișca inimile cele mai împietrite;

11. Numele celor care răspândesc această evlavie vor fi scrise în Inima Mea și niciodată nu se vor șterge de acolo;

12. Tuturor celor care se vor împărtăși nouă luni de-a rândul, în fiecare primă vineri a lunii, le promit harul statorniciei în bine până la sfârșit. Ei nu vor muri lipsiți de harul Meu, nici fără a primi Sfintele Sacramente în ceasul din urmă.

Aceasta este marea făgăduință, cel mai mare dar ce-l putem câștiga pe pământ: mântuirea sufletului.

Pr. I. ERDELI

Comorile Vaticanului: Frescele lui Rafael din *Stanza della Segnatura*

Stanze di Raffaello sau Camerele lui Rafael

Camerele lui Rafael sunt pe locul doi ca interes artistic după Capela Sixtină și atrag mulțimi de vizitatori comparabile cu cele ce vizitează Capela Sixtină. În 1508 Papa Iuliu al II-lea l-a angajat pe Rafael, la recomandarea lui Bramante, să decoreze încăperile cu scene biblice. Rezultatul a fost un tur de forță renașcentist. Dintre cele patru camere, a doua (Stanza de la Segnatura) și a treia (Stanza di Eliodoro) au fost decorate în cea mai mare parte de Rafael. Celelalte, prima (Stanza dell'Incendio) și a patra, (Stanza di Constantino) au fost decorate de Giulio Romano, Francesco Penni și de alți asistenți sub îndrumarea directă și după cartoanele desenate de Rafael.

Stanza della Segnatura

Frescele din *Stanza della Segnatura* (Camera Semnăturii), unde erau iscălite bulele papale, sunt printre cele mai frumoase lucrări ale lui Rafael [1]. La începuturi camera a fost biblioteca și biroul personal al Papei Iuliu al II-lea, Pontif între 1503 și 1513. În timp, a devenit practic sediul Înaltei Curți de Justiție a Sfântului Scaun.

Programul iconografic al frescelor, pictate între 1508 și 1511, are legătură cu funcția camerei și prezintă triumful Adevărului (Teologia și Filosofia), al Binelui (Virtuțile și Dreptul) și al Frumuseții (Parnasul) [2].

Ambiția lui Rafael era să compună o sinteză vastă asupra ideologiei antice și profane și gândirea creștină a Renașterii. Fresca ***Scoala din Atena*** simbolizează Filosofia și căutarea Adevărului, în timp ce pe peretele opus se află fresca ***Adorația Sfântului Sacrament*** ce reprezintă victoria teologiei asupra gândirii antice.

Pe unul dintre pereții cu geamuri, în luneta superioară, sunt pictate ***cele trei virtuți cardinale***: Prudența, Cumpătarea și Forța. Pe perete, în dreapta ferestrei, Papa Grigore al IX-lea (având figura Papei Iuliu al II-lea, comanditarul frescelor) înmânează Sf. Raimondo de Penafort o carte *simbolul Dreptului Canonic*. Sf. Raimond (1175 – 1275) a fost doctor în drept canonic la Universitatea din Bologna. A devenit călugăr dominican, pe care Papa Grigore al IX-lea l-a chemat la Roma datorită faimei sale. Împreună cu Papa, Raimond depune o muncă uriașă pentru codificarea legilor canonice ale Bisericii. Lucrarea este terminată în 1234 și a fost folosită
(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

până în 1917 când a fost publicat un nou cod al dreptului canonic.

În stânga ferestrei este fresca în care Trebonian primește de la Iustinian *codul legilor imperiale* și codul de interpretare a legilor. Trebonian a fost un jurist de seamă din timpul lui Iustinian. În felul acesta legea laică și canonică își au reprezentarea simbolică în Stanza della Segnatura.

Pe peretele opus cu fereastră se află fresca ce reprezintă Poezia, sub **forma alegoriei muntelui Parnas**. În mijloc, Apolo stă șezând și cântă la violă. Cele nouă muze îl ascultă, iar poeții se plimbă în jurul lui. În stânga poate fi recunoscută figura nobilă a lui Homer, orb, care îi dictează lui Eneas, apoi Virgiliu, Dante, Petrarca și mai jos Sapho cu un rulou în mână. În dreapta lui Apolo se pot vedea Arioste, Ovidiu, Horațiu și Pindar șezând.

Descrierea frescei *Școala din Atena*

Frescă are dimensiuni impresionante: 7,7 x 4,4m², din care o parte (7,7 x 2,5m²) se desfășoară pe o suprafață curbă datorată construcției. Această ilustrare a filosofiei în căutarea Adevărului îi permite lui Rafael să pună împreună figurile de seamă ale gândirii antice într-un templu ideal

inspirat de proiectul lui Bramante pentru Bazilica Sfântului Petru din Roma. "Încarnarea" personajelor semnificative pentru gândirea antică se face la Rafael prin figuri ilustre contemporane momentului (inclusiv figura sa), sugerând o echivalență a Romei moderne cu Grecia antică.

Fresca are șasezeci de personaje dacă luăm în calcul și statuile pictate ale lui Apolo și Minervei. Punctul central al frescei, spre care fuge ochiul, este constituit de figurile celor doi filosofi importanți ai Antichității, Platon (având figura lui Leonardo da Vinci) și Aristotel care "arbitrează" discuția filosofică asupra întrebării, *unde se află Adevărul și Realul?*

Pentru a putea urmări descrierea frescei, a fost inserat un detaliu cu personajele, numerotat, iar în apropierea lui lista corespondențelor, conform sursei http://fr.wikipedia.org/wiki/L'Ecole_d'Athenes

(continuare în pag. 8)

1. Zenon de Citium sau Zénon d'Élée – 2. Épicure – 3. Frédéric II de Mantoue – 4. Boèce sau Anaximandre sau Empédocle de Milet – 5. Averroès – 6. Pythagore – 7. Alcibiade sau Alexandre le Grand – 8. Antisthène sau Xénophon – 9. Hypatie sau Francesco Maria Ier della Rovere – 10. Eschine sau Xénophon – 11. Parménide – 12. Socrate – 13. Héraclite (cu trăsăturile lui Michelangelo) – 14. Platon ținând *Timaios* (cu trăsăturile lui Leonardo da Vinci) – 15. Aristotel ținând *Etica Nicomahică* – 16. Diogene de Sinope – 17. Plotin – 18. Euclid sau Arhimede înconjurat de elevi (cu trăsăturile lui Bramante) – 19. Strabon sau Zoroastru – 20. Ptolomeu – R. Rafael – 21. Giovanni Antonio Bazzi.

Degetul ridicat al lui Platon indică Cerul, locul Ideilor, în timp ce Aristotel ține palma deschisă în jos, indicând lumea ce ne descoperă experiența sensibilă a formelor care nu sunt separate de lucruri. Fiecare "arbitru" poartă o carte. *Platon contemplativul* are în mână stângă *Timaios*, iar *Aristotel, activul*, ține sub braț *Etica Nicomahică*. Unii comentatori spun că Rafael l-a plasat pe cinicul Diogene întins pe scări ca un câine la picioarele lui Aristotel pentru că el ar reprezenta *activul rău*, în timp ce Aristotel ar fi *activul bun*. Spațiul de la picioarele lui Platon este gol deoarece pentru un neoplatonician nu este nimic comparabil cu Platon contemplativul. Privind tabloul, în stânga lui Platon, la același nivel se poate vedea *grupul lui*

Socrates, maestrul lui Platon. Socrates în haină de culoarea muștarului se află în conversație cu un grup din care se distinge Alcibiade (sau Alexandru Macedon) în armură, bătrânul Xenofon și Eschine, adversarul lui Demostene.

Deși în cartoanele pregătitoare frescei nu apare figura lui Heraclit (cu trăsăturile lui Michelangelo) situată mai jos de Diogene, pe verticala lui Platon, prezența lui în frescă vrea să fie un omagiu adus lui Michelangelo, pictat în stilul acestuia. Cei doi au avut "locuri de muncă" apropiate în perioada în care Michelangelo picta tavanul Capelei Sixtine, iar Rafael și-a apreciat vecinul și s-a lăsat influențat de el... Oricum, adăugarea personajului este vizibilă și indică o schimbare de

(continuare în pag. 9)

intenție trădată chiar de frescă: acel loc, inițial gol, nu avea nici o legătură cu filosofia. Nu lipsește totuși o ușoară ironie. Pesimistul Heraclit (*totul trece, totul curge, nimic nu este durabil*), asimilat oarecum cu un *contemplativ negativ* avea un caracter dificil, asemănarea cu comportamentul brutal și schimbător al pictorului Sixtinei fiind permisă. În spatele lui Heraclit se află Parmenide care se pare că ar contesta demonstrația lui Pitagora. Acesta este prezentat șezând, cu o carte în mână, o călmară și un creion, preocupat să noteze comentariile sugerate de figura reprezentată pe tăblița de ardezie neagră de la picioarele sale. Desenul de pe ardezie reprezintă rapoartele matematice existente între armonia muzicii și legile matematice. În spatele lui Parmenide se află un personaj îmbrăcat într-o togă albă. Este Francesco Maria I della Rovere, nepotul Papei Iuliu II și viitor duce de Urbino. În grupul din jurul lui Pitagora, puțin mai în spate poate fi identificat Averroes după turbanul alb. Acesta a deschis lumea creștină spre cunoștințele orientale și spre cele salvate de lumea musulmană prin arabi.

Aproape simetric cu grupul lui Pitagora, în planul frontal al frescei, în dreapta, se află grupul lui Euclid înconjurat de elevi. Euclid este aplecat asupra unei table de ardezie, cu un compas în mână, iar trei elevi îl urmăresc cu mare atenție, în timp ce

al patrulea are privirea ridicată spre Cer. În dreapta lui Euclid aplecat, se află Ptolomeu purtând o coroană, cu spatele spre privitor și cu un glob terestru în mână. În fața lui se află Zoroastru (se pare că figura este a lui Pietro Bembo, umanist, literat și viitor cardinal venețian) purtând barbă și ținând în mână o sferă celestă cu stele. Privirile lui Zoroastru și Ptolomeu sunt orientate spre Giovanni Antonio Bazzi, specialist în frescă, unul dintre ajutoarele lui Rafael la decorarea Camerelor. Acesta este îmbrăcat în alb, având capul acoperit cu o beretă albă. Rafael s-a pictat în grupul lui Euclid, alături de Antonio Bazzi, în tunică de culoare închisă și beretă neagră. Prezența personajelor contemporane având diverse preocupări este poate și o pledoarie pentru aprecierea activității manuale în mod similar cu activitatea intelectuală.

Descrierea frescelor din Stanza della Segnatura va continua în numerele viitoare.

La întocmirea materialului am folosit cărțile de mai jos și resursele Internet disponibile la cuvintele cheie *L'Ecole d'Athenes, Stanze di Raffaello, sau simplu, Raffaello Sanzio*

Fodor's Italia 2007, Meteor Press, 2007

Guide du Vatican, *Monumenti, Musei e Gallerie Pontificie*, 1973

Ioan SORAN

PAGES BILINGUES

Association des Amis de l'Église Gréco-Catholique de Roumanie, Blaj

“C'est ce que derange qui fait vivre”

Cardinal Alexandru Todea

Et l'Eglise Greco-Catholique?

Les plus de 40 ans de comunism sont résignées en Roumanie...

Les greco-catholique vivent tous dans le souvenir des persécutions, et non sans raison. Ils ont tous une histoire à raconter à ce sujet: Le vicaire général du pere Ploscaru qui habite avec lui, nous raconte qu'un matin, vers les 7h, il entendit frapper aux fenêtres. Plusieurs hommes de la Sécurité se présentèrent, le prièrent de les suivre et lui dirent qu'il serait de retour sous quelques jours: il est revenu au bout de 5 ans!

Madame Bacau, chez qui nous nous sommes gardes, nous raconte qu'en 1948 la Sécurité a perquisitionne dans la cathédrale, à l'évêché et chez les croyants pratiquants pour prendre les livres religieux, qu'ils ont pour la plupart jeté dans le fleuvle. Un des exécutants de cette mesure est revenu aujourd'hui à l'église: il a rendu les livres qui n'avaient pas été jetés à l'eau.

Nous avons bien sur des commentaires sur les problèmes avec l'Eglise orthodoxe qui refuse de rendre les églises, même quand il y a deux églises dans le même village, dont l'une reste perpétuellement fermée. Le pere Langa est le plus ardent défenseur de la cause greco-catholique: *„Le génération des prélats romains qui nous a demande de tenir bon dans la fidélité en 1948 est disparue. Et la nouvelle génération s'est formée hors de notre présence et n'est plus au courant, elle croit tout ce que disent les Orthodoxes. Notre Eglise est considérée comme une Eglise Catholique de 2eme rang et pourtant c'est une simple question de rite. Elle incommode. Les Orthodoxes ont vis à vis de nous deux complexes d'infériorité:*

1. *Nous avons eu la suprématie intellectuelle et politique pendant 200 ans, jusqu'à l'arrivée des communistes.*

2. *Ils n'ont pas eu le courage d'être martyrs, nous, nous avons eu ce courage...”. (a suivre)*

„Ceea ce ne deranjează ne face să trăim”

Cardinal Alexandru Todea

Și Biserica Greco-Catolică?

Greco-catolicii trăiesc cu amintirea persecuțiilor, și nu fără rațiune. Toți au o istorie de povestit despre acest subiect: Vicarul General al Părintelui Ploscaru, care locuiește cu el, ne povestește că într-o dimineață, spre ora 7, a auzit lovituri în ferestre. S-au prezentat mai multe persoane de la Securitate, l-au rugat să-i urmeze și i-au spus direct că se vor înapoia peste câteva zile: au revenit după 5 ani!

Doamna Bacau, la care ne-am garat mașina, ne povestește că în 1948 Securitatea a percheziționat Catedrala, Episcopia și casele credincioșilor practicanți pentru a lua cărțile religioase ca să le arunce, în cea mai mare parte, în râu. Unul dintre executanții acestei măsuri a revenit azi la Biserică și a înapoiat cărțile care nu au fost aruncate în apă.

Avem, bine-nțeles, interpretarea noastră asupra problemelor cu Biserica Ortodoxă care refuză să înapoieze bisericile greco-catolice; chiar și atunci când sunt două biserici în același sat, una rămâne permanent închisă. Părintele Langa este cel mai înflăcărat apărător al cauzei greco-catolicilor: *„Generația de prelați români care în 1948 ne-a cerut să fim neclintii în fidelitate a dispărut. Noua generație s-a format în afara prezenței noastre și nu prea este la curent cu realitatea, ea crede tot ce spune Biserica Ortodoxă. Biserica Ortodoxă consideră Biserica noastră ca o Biserică Catolică de categoria a doua, o simplă chestiune de rit. Biserica Ortodoxă este incomodată. Ortodocșii au față de noi două complexe de inferioritate:*

1. *Noi am avut timp de 200 de ani supremația intelectuală și politică, până la venirea comuniștilor.*

2. *Ei nu au avut curajul martiriului, noi, noi am avut acest curaj...”.*

(va urma)

SITELE ÎNȚELEPCIUNII

Înțelepciunea este capacitatea superioară de a înțelege și de a judeca lucrurile. Înțelepciunea este judecata mentală și chibzuința creștinului de a selecta varianta cea mai bună a unui anumit plan de acțiune, în vederea obținerii scopului dorit la un moment dat, prin care să nu supere, prin vorbă și faptă, pe bunul Dumnezeu, sau pe semenii săi. Altfel spus, înțelepciunea este arta succesului. Este totodată călăuza vieții în echilibru, cinstă și pricepere și care se exprimă prin prudență, experiență și prevedere. Omul cu înțelepciune ia aminte de sine și cumpănește asupra celor ce i se cuvin și asupra celor care îi sunt și de folos lui sau semenului său.

Creștinul înțelept se ferește permanent de rău, lucrează numai după adevăr și dreptate. El socotește și prețuiește orice faptă numai pe măsura sfințeniei cuprinsă în ea. Înțeleptul se ferește de lucrurile nepotrivite și nefolositoare sufletului său care pur și simplu vatămă firea lui. Creștinul care acționează cu înțelepciune este conștient de micimea și limitele sale în comparație cu măreția lui Dumnezeu. Toate izbânzile omului, în oricare domeniu de activitate, sunt numai cu voia Creatorului. „*Înțelepciunea este izvor de viață*” (Pr.16,22). Înțelepciunea creștină se adapă, permanent, din Înțelepciunea divină: „*El dă omului*

plăcut lui înțelepciune, cunoștință și bucurie” (Ec.2,26). Înțeleptul, însă, „*să nu se laude cu înțelepciunea lui*” (Ir.9,23).

Ne surprindem deseori dornici să știm cât mai multe despre semeni noștri. Nu ne dăm seama de ce. E în noi o curiozitate pentru lucrurile mai ales negative care-l privesc pe celalalt. Așa se naște bârfa, acea vorbire de rău în absența subiectului.

Ce ar trebui să facem când un cunoscut vrea să ne spună ceva urât despre cineva, fără ca acel cineva să fie de față? Ce a făcut Socrate, marele filosof grec, când un discipol al său a venit la el să-i spună ce lucruri urâte a auzit că a spus un prieten despre filosof. Socrate l-a oprit și l-a întrebat: „lucrul pe care vrei să mi-l spui l-ai trecut prin cele trei site ale înțelepciunii? Adică e adevărat, frumos și necesar ceea ce vrei să-mi comunici?” Discipolul s-a gândit puțin și și-a dat seama că ce avea de spus nu trecea prin toate aceste site. Socrate i-a spus atunci: „Dacă e posibil să nu fie adevărat ceea ce vrei să-mi spui, nici frumos și nici nu mi-e necesar, atunci hai să vorbim despre altceva”.

„*Înțelepciunea este aerul pe care-l respiră adevărul*” (Costel Zăgrean).

Adevărul este ceea ce
(continuare în pag. 13)

(urmare din pag. 12)

corespunde realității și el trebuie căutat și exprimat, dar în nici un caz el nu trebuie confruntat sau mascat. Sfânta Evanghelie ne spune foarte clar: *căutați și veți afla*” (Mt.7,7). Adevărul trebuie căutat pentru că el este unul singur. „*Verum non est vero contrarium*”, adică „Nici un adevăr nu contrazice un alt adevăr”. Dacă am supune adevărul confruntării, i-am da un caracter duplicitar, iar credința duplicitară nu este plăcută lui Isus. Sf. Augustin face următoarea remarcă: „*Doamne, Dumnezeule al adevărului [...] în afară de tine nu există alt învățător al adevărului de oriunde și oricum ar ieși el la lumină*”.

Noi nu putem afla un adevăr fără a ne raporta la Isus care este „*Lumină din Lumină*”, iar lumina Lui luminează „*Calea, Adevărul și Viața*”. Orice abatere de la această Cale este întuneric, confuzie și lipsă de orientare. Mascarea adevărului ne conduce spre întuneric.

Frumosul este ceea ce place prin armonia liniilor, mișcărilor, culorilor. Frumosul este rezultatul ordinii și armoniei. Fiecare din noi dorim să fim cât mai frumoși, cât mai plăcuți în fața semenilor, dar noi trebuie să ne luptăm să fim cât mai plăcuți lui Dumnezeu. Suntem plăcuți lui Dumnezeu când avem un suflet curat. Frumusețea pământească

este trecătoare, iar frumusețea sufletului este eternă.

Necesarul sau utilul se poate defini prin nevoia de care nu se poate lipsi cineva; indispensabil; trebuincios. „*Toate îmi sunt îngăduite, dar nu toate îmi sunt de folos*”(1 Co.6,12). Trebuie să avem în vedere îmbinarea utilului cu plăcutul. Să alergăm mai mult după cele necesare vieții veșnice și mai puțin după lucruri plăcute, dar care atrag după ele poveri asupra sufletului. Necesarul suprem al creștinului este mântuirea sufletului. „*Și ce ar folosi unui om să câștige lumea întreagă dacă și-ar pierde sufletul*”(Mt.16,26).

Rezultă, legătura strânsă care există între înțelepciune, adevăr, frumos și util. Stelianos Papadopoulos în cartea: „*VIAȚA SFÂNTULUI VASILE CEL MARE*”, Ed. Bizantină București, 2003, face câteva referiri care pun în evidență unele din aceste legături: „*Scriptura este doar expresie și chip al adevărului*” p. 122; „*Prietene, adevărul este atât de adevărat, încât este și frumos*” p.150; „*Adevărul și frumusețea sunt unite întrolaltă, [...]. Merită să muriți pentru ele. Doar așa veți trăi viața cea adevărată*” p. 150; „*Noi avem adevărul de la Dumnezeu, pe care doar El îl poate da căci El Însuși e Adevărul*” p.176.

Ioan MĂGERUȘAN

Să ne rugăm împreună

Rugăciune către Preasfânta Inimă a lui Isus

O, Isuse al meu, care ai spus: „Adevăr zic vouă, cereți și veți primi, căutați și veți găsi, bateți și vi se va deschide!”, iată că eu bat, eu caut, eu îți cer harul...

Tatăl nostru, Născătoare de Dumnezeu, Mărire Tatălui...

Preasfântă Inimă a lui Isus, eu cred și nădăjduiesc în Tine.

O, Isuse al meu, care ai spus: „Adevăr zic vouă, orice veți cere Tatălui Meu în numele Meu, El vă va dăru!”, iată că eu cer Tatălui Tău, în numele Tău, harul...

Tatăl nostru, Născătoare de Dumnezeu, Mărire Tatălui...

Preasfântă Inimă a lui Isus, eu cred și nădăjduiesc în Tine.

O, Isuse al meu care ai spus: „Adevăr zic vouă, cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece niciodată!”, iată că eu mă încred în sfintele Tale cuvinte și îți cer harul...

Tatăl nostru, Născătoare de Dumnezeu, Mărire Tatălui...

Preasfântă Inimă a lui Isus, eu cred și nădăjduiesc în Tine.

O, Preasfântă Inimă a lui Isus, căreia îi este imposibil să nu aibă milă de cei necăjiți, ai milă de noi, sărmanii păcătoși și dăruiește-ne harurile pe care ți le cerem prin mijlocirea Inimii Neprihănite a Fecioarei Maria, Mama Ta și Mama noastră.

Sfinte Iosife, Tată crescător al Inimii Preasfinte a lui Isus, roagă-te pentru noi. Bucură-te, Regină...

Această rugăciune era rostită zilnic de Padre Pio pentru toți aceia care se încredințau rugăciunilor sale. Credincioșii sunt rugați să se unească spiritual cu Padre Pio, rostind și ei în fiecare zi această rugăciune.

Vara

Dimineața de vară
În stropi de rouă
Se spală poiana.

Floarea soarelui
Căutând neîncetat
Luminoasa iubire.

Din liniști de cremene
Cântecul greierului
În amiaza de vară.

Vara sosește
În coșul cu cireșe
De la bunica.

Dulceața verii
În miezul incandescent
Al lubeniții.

Vara jubilează
În dansul strălucitor
Al licuricilor.

Vântul dansează
În unduiri aurii
Prin lanul de grâu.

La margine de lan
Macii purpurii zâmbesc
Albăstrițelor.

Floare Nicola, „Anotimpuri în lumină”.

Un miracol...

La 30 de ani, Wilhem Emanuel Ketteler era unul din cei mai distinși avocați din oraș. Biroul său era plin de cărți și hârtii de afaceri. De multe ori se gândea, medita: „*Să urmeze drumul ușor al succesului și al popularității într-o lume care-i oferea totul, sau să-și construiască viața pe alte baze?*”

Viața! I se părea uneori așa de goală! El era un catolic convins. Dacă viața vine de la Dumnezeu, ea nu poate fi goală, trebuie să aibă un sens, un înțeles. Pe ce drumuri să apuce? Avea nevoie de Exerciții spirituale... În elegantul său birou avocatul era stăpânit de astfel de gânduri.

La 33 de ani, biroul său de avocatură se lărgi ca și cum pereții s-ar fi îndepărtat câțiva metri. Odată, un nor ușor apăru și avocatul Ketteler putu să recunoască figura lui Isus cu Inima deschisă și, la picioarele Lui, o soră smerită ridica mâinile în semn de rugăciune. Atunci auzi cuvintele: „*Aceasta se roagă fără încetare pentru tine*”. Avocatul privea uimit; era o soră îmbrăcată cu postav ordinar și cu mâinile acoperite de bătăături, semn că lucra lucruri grele. Apoi vedenia a dispărut... Anii trecură. Avocatul părăsi avocatura. Intră în Seminarul de la Munchen, fu hirotonit de preot și lucra cu zel și pasiune. Papa Pius al IX-lea (1846-1878) îl făcu Episcop de Meinz. Cu pastorale minunate și cu

muncă stăruitoare, a reușit să ridice muncitorimea germană împotriva Cancelarului de Fier, Bismarck. Atunci a început lupta împotriva Episcopului la care întreaga Germanie privea ca la un far de înțelepciune și virtute. Cancelarul a fost nevoit să cedeze.

Într-o zi Episcopul Ketteler a fost oaspetele unei mănăstiri de călugărițe. Celebră Sf. Liturghie și începu să cuminece călugărițele. Deodată, Episcopul îngălbeni, tremură... Recunosc pe călugărița din viziunea avută în urmă cu 30 de ani. Preotul din dreapta Episcopului, crezându-l bolnav, se grăbi să-i ia potirul. Episcopul însă își reveni și continuă Sf. Liturghie. La sfârșit se adresă superioarei mănăstirii:

- Soră, aș vrea să cunosc comunitatea.

- Oh, Excelență, e o mare cinste pentru noi.

În sala de primire călugărițele trec una după alta să sărute inelul Episcopului. Monseniorul Ketteler se arată nemulțumit:

- Soră, nu s-au prezentat toate călugărițele. Una lipsește cu siguranță. Superioara își privi călugărițele, numărându-le.

- Adevărat, lipsește Sora Zita. O fi la grajd și nu a o fi auzit sunetul clopoțelului.

(continuare în pag. 17)

- Aș dori să o văd și pe dânsa.

- Cu plăcere, o chem acum.

Sosi Sora Zita. Episcopului i se urcă sângele în față și cu greu își stăpâni emoția. Apoi adresează un scurt cuvânt comunității, după care călugărițele se retrag. Episcopul cere să stea de vorbă singur cu Sora Zita.

- Soră, mă cunoașteți?

- Nu, Preasfințite, e pentru prima oară când vă văd.

- Nici din fotografie, vreodată?

- Nu, Excelență.

- V-ați rugat vreodată pentru mine oferind vreo faptă bună?

- Nu știu, fiindcă niciodată nu am auzit vorbindu-se despre Preasfinția Voastră.

Episcopul abia se stăpânește. Călugărița rămâne în simplitatea ei, calmă. Urmă apoi:

- Soră, aveți vreo devoțiune care să vă placă mai mult ca celelalte?

- Da, Preasfințite! A Preasfintei Inimi lui Isus.

- Cum o deprindeți?

- Mă rog și-i ofer munca mea Inimii lui Isus.

- Cum reușiți să treceți peste oboseala lucrului?

Sora Zita își împreună mâinile, rugându-L pe Isus ca Episcopul să nu mai insiste.

Episcopul însă stăruie:

- Nu întreb din curiozitate, ci pentru gloria Preasfintei Inimi. Sora Zita roși, spunându-i:

- M-am obișnuit să-mi

îndeplinesc datoria, ceea ce îmi cere jertfă de dragoste față de Sfânta Inimă, oferindu-i totul pentru sufletul care are mai mare nevoie.

- E un lucru frumos. Cum l-ați descoperit?

- L-am învățat de la parohul satului când urmam școala generală. El ne spunea să oferim toate rugăciunile, jertfele, pentru sufletul care este pe cale de a se pierde. Sfânta Inimă știe să le folosească.

- Spuneți-mi, vă rog: de când sunteți în mănăstire ?

- De 33 de ani.

- Când ați început această practică? Călugărița spuse o dată. Era ziua apariției de acum 33 de ani.

- Și știți dacă rugăciunile și jertfele voastre au avut vreun efect?

- Nu știu ,Preasfințite.

- Ați vrea să știți?

De ce, Preasfințite? Știe mai bine Preasfânta Inimă a lui Isus. Convorbirea se termină aici.

Episcopul Ketteler desfășură o activitate vrednică de admirat, iar o călugăriță necunoscută își oferea jertfele și rugăciunile Inimii Preasfinte a lui Isus pentru acel Episcop, fără a ști.

Spune cu Sf. Bonaventura (1218-1274): „O, cât de bine și cât de plăcut este a locui în această Inimă!”

Pr. I. E.

Papa Paul al VI-lea (XXI)

Întâlnirea lui Paul al VI-lea cu Athenagoras

Dincolo de cerul luminos al Galileei și de vântul rece al Iudeei, dincolo de mișcările mulțimii și de primirea entuziasmă a populației, dincolo de sentimentele reciproce, de pitoresc și de emoție, o primă consecință de natură incalculabilă se înscria în istoria lumii și a creștinilor: întâlnirea dintre Papa Paul al VI-lea și Patriarhul ecumenic Athenagoras.

Întâlnirea a fost bine pregătită și de o parte, și de alta. Ioan al XXIII-lea, apoi Paul al VI-lea au fost marcați de dorința arzătoare de a vedea restabilită unitatea dintre cele două Biserici surori, Biserica Romei și cea a Constantinopolului. Discursurile lor la deschiderea și închiderea Conciliului Ecumenic Vatican II, la recepția prelaților ortodocși, declarațiile publice și particulare, simpatia foarte puternică pentru riturile orientale din Biserica Catolică, locul nou acordat patriarhilor catolici ai Orientului, erau în tot acest timp semne și invitații discrete, dar repetate și prin cuvânt. Atenagoras, la rândul său, nu și-a ascuns niciodată dorința de a reînnoi dialogul cu Roma. Cele două sinoade panortodoxe, de la Rodos, în septembrie 1963, avea să-i dea convingerea, împotriva Patriarhului Bisericii Naționale din Grecia, Crisostomul, de a restabili cu Roma un dialog bilateral, pe plan de

egalitate. De aici, întâlnirea dorită de o parte și de alta din timpul pontificatului lui Ioan al XXIII-lea, și devenită posibilă sub pontificatul lui Paul al VI-lea. Emisarii încredințați de ambele părți cu pregătirea întâlnirii, de modalitățile în care avea să se desfășoare, au ținut secret toate acestea până în pragul întâlnirii.

Anunțul pelerinajului în Tara Sfântă, făcut cunoscut episcopilor de Papa Paul al VI-lea, la 4 decembrie 1963, a căzut ca un trăsnet.

Nimeni, nici orientalii, Patriarhul maroniților, Paul Pierre Meouchi, nici Patriarhul latin al Ierusalimului, niciunul nu era la curent cu această vizită până aproape de sosirea Papei în Palestina.

Atmosfera și modalitățile întâlnirilor succesive din timpul celor două întâlniri istorice dintre Paul al VI-lea, Atenagoras și Benediktos, Patriarhul ortodox al Ierusalimului, ne dau măsura bunăvoinței reciproce și caracterul relativ avansat al convorbirilor. Paul al VI-lea și Atenagoras au ținut patru reprize de convorbiri, trei proiectate și una din întâmplare, pe stradă, unde timp de 10 minute au vorbit prietenește.

Atenagoras a venit cu o delegație, în 5 ianuarie, la orele 21,30, la reședința Papei, unde acesta s-a înapoiat imediat după revenirea din Israel. O emoție

(continuare în pag. 19)

foarte puternică caracterizează această primă întâlnire, amândoi, atât Papa Paul al VI-lea, cât și Patriarhul Atenagoras aveau ochii în lacrimi. După întâlnirea lui Eugen al IV-lea și Iosif al II-lea, la Florența, în 1439, niciodată un Papă și un Patriarh ecumenic nu s-au mai regăsit față în față. Convorbirea a durat aproape o oră. În ziua următoare Papa i-a înapoiat vizita Patriarhului. La rugăciunea comună, cei doi prelați au citit din Evanghelia după Ioan pasaje despre unitate, dar întâlnirea, deși a durat două ore, nu arăta o apropiere particulară între Papă și Patriarh. În momentul când Papa a părăsit Tara Sfântă, Atenagoras a ținut însă să vină la plecare pentru a-l saluta.

Cu patriarhul Ierusalimului, Benediktos, Papa s-a întâlnit de patru ori. Benediktos l-a primit pe Papă la sosirea sa la Sfântul Mormânt, apoi i-a făcut o vizită însoțit de o delegație. Papa i-a înapoiat vizita în ziua următoare. În drum spre aeroport, s-a oprit pentru a-l saluta. În circumstanțele de înalt nivel, respectul și curtoazia nu suferă abateri de la reguli.

Prin gesturile de respect repetate, Roma a dorit să arate că ea nu dorește umiliința partenerilor greci, dimpotrivă, înconjoară cu respect pe ortodocși. Bucuria regăsirii nu trebuia să aibă nici o umbră de amărăciune. Atenagoras a fost tratat pe picior de egalitate cu Papa. S-au îmbrățișat, s-au rugat împreună, și-au schimbat cadouri. În niciun caz împăcarea nu era o supunere a uneia din părți față de cealaltă. Alegerea Ierusalimului la prima întâlnire avea să

menajeze susceptibilitatea fiecăruia.

Care a fost rezultatul practic al acestei prime întâlniri memorabile? În afara gesturilor reciproce de afecțiune, trei documente rămăneau pentru istorie: discursul Papei Paul al VI-lea din duminica de 5 ianuarie la primirea lui Atenagoras, răspunsul Patriarhului și comunicatul oficial din 6 ianuarie. Din discursul lui Paul al VI-lea trei elemente trebuie reținute: caracterul istoric al întâlnirii, cu o notă psihologică considerabilă, evocarea dorinței arzătoare a lui Ioan al XXIII-lea pentru restabilirea unității și realizarea unei întâlniri cu Atenagoras, dar și dificultățile reapropierii. Papa însă s-a bazat pe spiritul de iubire foarte viu care urma să stimuleze inteligențele și inimile: „*Ceea ce trebuie să se manifeste de acum înainte este iubirea fraternă (...), o iubire care, privind lecțiile trecutului, să fie capabilă să ierte. Inclîn să cred mai mult în bine decât în rău; înainte de toate să ne conformăm dorinței lui Dumnezeu și să ne lăsăm transformați de El.*” Astfel, dialogul era deja deschis, divergențele de ordin doctrinar, liturgic și disciplinar se cereau a fi examinate împreună, în spirit de credință și adevăr, în înțelegere și iubire. La despărțirea de Atenagoras, Papa a spus: „*Nu este un adio pe care ni-l spunem ci, dacă permiteți, <la revedere>, cu speranța unor noi și fructuoase întâlniri*”. La înapoierea la Roma, în fața mulțimii care îl aștepta, Papa a repetat această speranță, mai mult, a prezentat-o ca pe o certitudine.

(va urma)

Reverendisime Excelență,

am primit scrisoarea cu nr. 89, din 31 ianuarie a.c., prin care Sfinția Voastră a prezentat Sfântului Părinte inițiativa grupului eparhial „Reuniunea Mariană”, ce a dorit să ofere în dar rodul rugăciunii lor la intenția Papei.

Sfântul Părinte, care a apreciat actul de omagiu și devoțiune, mi-a încredințat sarcina de a trimite expresia sa de mulțumire și de bucurie, în timp ce împarte din inimă o Binecuvântare Apostolică Excelenței Voastre și grupului eparhial „Reuniunea Mariană”.

Profit de această împrejurare pentru a-mi prezenta omagiile

Al Excelenței Voastre, Reverendisime,
Devotat în Domnul,
+ Fernando Filoni

Excelenței Sale Reverendisime
Mons. Virgil Bercea
Episcopia Română Unită
Str. Mihai Pavel 4, apt. 5
RO 410210 ORADEA
ROMÂNIA

Colectivul redacțional:

Director: prof. Otilia BĂLAȘ

Secretar de redacție: Pr. Olimpiu TODOREAN

Redactori: Pr. Ioan ERDELI

Tehnoredactare computerizată: Pr. Olimpiu Todorean

Adresa: Redacția CALEA DESĂVÂRȘIRII
Str. Gen. Magheru, 3/5 - ORADEA -3700 (BH)